

De eikenprocessierups te lijf met zijn natuurlijke vijanden

Natuurlijke beheersing van de eikenprocessierups? Het kan! Namelijk door de omgeving van de eiken ecologisch te verrijken en zo onderdak te bieden aan zijn natuurlijke vijanden. Hierdoor zal de overlast ieder jaar verder afnemen. Bovendien geeft dit een ecologische impuls aan de buitenruimte. Beheerders slaan zo dus twee vliegen in één klap.

Symptoombestrijding

De eikenprocessierups komt de laatste decennia steeds meer voor. De laatste jaren is zelfs sprake van een ware plaag die veel overlast veroorzaakt. Actieve beheersing is dus een must.

Momenteel wordt dit vooral gedaan door het wegzuigen en zelfs wegbranden van de rupsen. Dit is zeer arbeidsintensief en het wegbranden heeft als nadeel dat de brandharen nog lang aanwezig blijven. Er zijn ook biologische alternatieven, zoals de bestrijding met bacteriën of nematoden. Deze hebben echter het nadeel dat ze alle soorten rupsen aanpakken en niet enkel de eikenprocessierups.

Ondanks al deze inspanningen wordt de overlast van de eikenprocessierups elk jaar groter. De huidige bestrijdingsmethodes zijn eigenlijk symptoombestrijding en bieden geen structurele oplossing.

(Bio)diversiteit biedt uitkomst

De explosieve verspreiding van de eikenprocessierups heeft twee belangrijke oorzaken. Dit zijn de milde winters en de manier waarop ons landschap is ingericht.

In grote delen van ons land staan eindeloze rijen eiken langs de wegen. Via deze lanen

kan de eikenprocessievlinder zich eenvoudig verspreiden. Bovendien verdwijnt door het veelvuldige maaien de habitat van zijn natuurlijke vijanden. In een strak en kaal landschap vinden roofinsecten en mezen geen plek om te schuilen en zich voort te planten, waardoor de eikenprocessierups vrij spel heeft.

Om de eikenprocessierups op een natuurlijke manier te beheersen is een gevarieerder landschap nodig met inheemse bomen, struiken en kruiden die insecten en vogels aantrekken. Zo ontstaat een evenwichtig ecosysteem waardoor de populatie van de eikenprocessierups op een natuurlijke wijze afneemt.

Diverse mogelijkheden

Een veerkrachtig ecosysteem creëer je met soorten die van nature op een locatie thuis horen. De eikenprocessierups heeft veel natuurlijke vijanden, zoals sluipwespen, gaasvliegen, mezen en vleurmuizen. Door deze vijanden een geschikt habitat te bieden, kunnen zij de rol van actieve bestrijder op zich nemen. Uitgangspunt daarbij is een goed functionerend ecosysteem.

Dit kan op verschillende manieren gefaciliteerd worden:

- Het inzaaien van bermen met inheemse mengsels van vooral schermbloemigen en vlinderbloemigen
- In stedelijk gebied: het aanbrengen van specifieke bolgewassen, zoals stinzen- en verwilderingsbollen
- Aanplant van gebiedseigen inheemse struiken en bomen
- Een natuurlijke opbouw van de beplanting met een kern-, mantel- en zoomvegetatie
- Plaatsing van nestkastjes voor vogels
- Het aanbrengen van takkenrillen dood hout
- Niet strak maaien rond de stammen, zodat de kruidlaag daar blijft staan.

Aan de slag met ecologische beheersing van de eikenprocessierups

Ecologische beheersing van de eikenprocessierups is een kwestie van maatwerk en vraagt om een planmatige aanpak. Daarom is het belangrijk de volgende stappen te doorlopen:

1. Inventarisatie van ecologische omstandigheden en ontbrekende schakels in het ecosysteem.
2. Opstellen plan van aanpak: maatregelen, risico's en prioriteiten voor het ecosysteem
3. Uitvoering van de maatregelen in het veld
4. (Jaarlijkse) monitoring van de effecten
5. Eventueel bijsturen met extra maatregelen

Hoewel verschillende onderzoeken veelbelovend zijn, kost het de nodige tijd om een veerkrachtig ecosysteem op te bouwen. Daarom blijft het voorlopig noodzakelijk om de eikenprocessierups op risicolocaties weg te zuigen. De ecologische aanpak is een investering op lange termijn die om een vooruitziende blik vraagt, maar op meerdere fronten vruchten zal afwerpen: minder overlast van de eikenprocessierups, meer biodiversiteit en een mooier landschap.

Onderzoek laat veelbelovende resultaten zien!

Op verschillende plekken in ons land onderzoeken overheden, experts en andere belanghebbenden de effecten van ecologische bestrijding van de eikenprocessierups. Zo zijn langs een eikenlaan in Wapserveen verschillende maatregelen getroffen om de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups te stimuleren. Er is een speciaal bloemenmengsel gezaaid en er zijn nestkastjes opgehangen. De onderzoekers vergelijken deze locatie met een weg waar die maatregelen niet zijn genomen. Hoewel het onderzoek nog niet zo lang loopt zijn de resultaten al veelbelovend. Op de testlocatie zijn vorig jaar 85% minder nesten van de eikenprocessierups geteld.

Ook in Gelderland vindt onderzoek plaats.

De Vlinderstichting, HEEM, Hellingman Onderzoek en Advies en Naturalmedia monitoren de invloed van bloemrijke bermen op het aantal natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op:

T. 0343 481 348

E. info@heem.nl

Onze partners:

Sympathisanten:

